



CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ดนตรี-นาฏศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี-นาฏศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบายโครงสร้างของบทเพลง ความหมายของเนื้อหาในบทเพลง การเคลื่อนที่ขึ้น-ลง ของทำนอง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ประเภทของ เครื่องดนตรี เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท การใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรี ความสัมพันธ์ของวิถีชีวิต กับผลงานดนตรี การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

ศึกษา อธิบาย วิพากษ์ วิเคราะห์ความเป็นมาของนาฏศิลป์ หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ การใช้ นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจและเพลงพระราชนิพนธ์ การประดิษฐ์ท่าทางหรือท่ารำประกอบ จังหวะพื้นเมือง การแสดงรำวงมาตรฐาน การใช้ศัพท์ทางการละครในการถ่ายทอดเรื่องราว การเล่าเรื่อง และ การชมการแสดง

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิเคราะห์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์


เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ป.4/3, ป.4/4, ป.4/6, ป.4/7	ป.4/1, ป.4/2, ป.4/5
มฐ. ศ 2.2	ป.4/2	ป.4/1
มฐ. ศ 3.1	ป.4/1, ป.4/3, ป.4/4, ป.4/5	ป.4/2
มฐ. ศ 3.2	ป.4/1, ป.4/3, ป.4/4	ป.4/2
	12 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด

รวม 18 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.4

 เวลา 40 ชั่วโมง

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมดนตรี	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.4/3 ระบุทิศทาง การเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ง่าย ๆ ของ ทำนอง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะ ในเพลงที่ฟัง</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.4/4 อ่าน เขียนโน้ตดนตรีไทย และสากล</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.4/6 ใช้และเก็บเครื่องดนตรี อย่างถูกต้องและ ปลอดภัย</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.4/7 ระบุว่าดนตรีสามารถใช้ ในการสื่อเรื่องราว</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ป.4/1 บอกประโยคเพลง อย่างง่าย</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.4/2 จำแนกประเภทของ เครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลง ที่ฟัง</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.4/5 ร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียง ที่เหมาะสมกับตนเอง</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต</p>	<p>ทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น- ลง ของทำนอง รูปแบบ จังหวะ และความเร็วของ จังหวะ ทำให้เพลงมีความ ไพเราะ อีกทั้งประโยคของ เพลงสามารถสื่ออารมณ์จาก บทเพลง</p> <p>เครื่องดนตรีมีหลาย ประเภท แบ่งตามลักษณะ การบรรเลงของเครื่องดนตรี ซึ่งแต่ละประเภทให้เสียง ต่างกัน การใช้และดูแลรักษา เครื่องดนตรีที่ถูกต้อง จะช่วย ให้เครื่องดนตรีมีอายุการใช้ งานนานขึ้น</p> <p>การอ่านและการเขียน โน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรี สากล เป็นความรู้และทักษะ พื้นฐานในการขับร้องเพลง และบรรเลงดนตรี</p> <p>การขับร้องเพลงให้ ไพเราะ ถูกจังหวะ ทำนอง และสื่ออารมณ์ให้สอดคล้อง กับความหมายของเพลงจะ ทำให้การทำกิจกรรมดนตรี มีความไพเราะ น่าฟัง</p>	12

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีกับชีวิต	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ป.4/2 ระบุความสำคัญในการ อนุรักษ์ส่งเสริม วัฒนธรรมทางดนตรี ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.2 ป.4/1 บอกแหล่งที่มาและ ความสัมพันธ์ของวิถีชีวิต ไทยที่สะท้อนในดนตรี และเพลงท้องถิ่น	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	ผลงานดนตรีพื้นเมืองถูก สร้างสรรค์ขึ้นจากผู้อยู่ ในท้องถิ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ กับวิถีชีวิต ประเพณี และ วัฒนธรรมของคนที่อยู่ใน ท้องถิ่นนั้น ๆ ดนตรีไทยเป็นผลงานทาง ดนตรีที่บรรพบุรุษไทยได้ คิดค้นและสร้างสรรค์มา ตั้งแต่สมัยโบราณ ถือเป็น มรดกทางวัฒนธรรมที่มี คุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ให้ คงอยู่ต่อไป	8
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 กิจกรรม นาฏศิลป์	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 3.1 ป.4/1 ระบุทักษะพื้นฐานทาง นาฏศิลป์และการละคร ที่ใช้สื่อความหมายและ อารมณ์ มฐ. ศ 3.1 ป.4/3 แสดงการเคลื่อนไหวใน จังหวะต่าง ๆ ตามความ คิดของตน มฐ. ศ 3.1 ป.4/4 แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และหมู่ มฐ. ศ 3.1 ป.4/5 เล่าสิ่งที่ชื่นชอบใน การแสดงโดยเน้น จุดสำคัญของเรื่องและ ลักษณะเด่นของตัวละคร มฐ. ศ 3.2 ป.4/1 อธิบายประวัติความ เป็นมาของนาฏศิลป์	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การแสดงนาฏศิลป์ไทย เป็นศิลปะการแสดงของชาติ ที่มีความอ่อนช้อยงดงาม สามารถนำมาใช้ประกอบใน กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้าง ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้ การปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย ในปัจจุบันต้องเริ่มจากการ ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และ ภาษาท่าก่อน เนื่องจากเป็น ทักษะพื้นฐานของการแสดง นาฏศิลป์ไทยทุกประเภท จากนั้นจึงเริ่มฝึกปฏิบัติการ แสดงอย่างง่าย ๆ โดยนำ นาฏยศัพท์และภาษาท่าไป ประยุกต์ใช้ เช่น การแสดง ท่าทางประกอบเพลงหรือ ประกอบจังหวะเพลง พื้นเมือง การแสดงละคร แล้วจึงฝึกปฏิบัติการแสดง นาฏศิลป์ไทยด้วยชุดการ	20

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	<p>หรือชุดการแสดงอย่าง ง่าย ๆ</p> <p>มฐ. ศ 3.2 ป.4/3 อธิบายความสำคัญของ การแสดงความเคารพใน การเรียนรู้และการแสดง นาฏศิลป์</p> <p>มฐ. ศ 3.2 ป.4/4 ระบุเหตุผลที่ควรรักษา และสืบทอดการแสดง นาฏศิลป์</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 3.1 ป.4/2 ใช้ภาษาท่าและ นาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครง่าย ๆ ใน การถ่ายทอดเรื่องราว</p> <p>มฐ. ศ 3.2 ป.4/2 เปรียบเทียบการแสดง นาฏศิลป์กับการแสดง ที่มาจากวัฒนธรรมอื่น</p>		<p>แสดงง่ายๆ ตามความสนใจ เช่น รำวงมาตรฐาน นาฏศิลป์ไทยเป็นการ แสดงที่ถูกต้องสร้างสรรค์ขึ้น จากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ไทย เป็นการแสดงที่มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อคนไทย ในฐานะที่เป็นศิลปะการแสดง ที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมที่งดงามของ ชาติ การแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละชุดจะมีที่มาที่แตกต่าง กัน การศึกษาเกี่ยวกับที่มา ของการแสดงนาฏศิลป์ไทยจะ ช่วยให้ผู้ที่ศึกษาเข้าใจแนวคิด ในการสร้างสรรค์ชุดการแสดง มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ มองเห็นคุณค่าความสำคัญ ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย และร่วมมือร่วมใจกันในการ อนุรักษ์ สืบสาน ถ่ายทอดการ แสดงนาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่ สืบต่อไป</p>	